

letikku. Siis on silmades kuumus- ja hõõrumistunne, kipitus ja suurenenud pisaravoolus.

Harvem tuleb ette karvadest ja kõõmast tekitatud allergilisi nahahaigusi. Näiteks ühel meditsiiniöel ilmnes allergiline nahapõletik kätel. Esialgu arvasime, et põhjuseks on antibiootikumid, millega ta tööl kokku puutus. Tegelikult osutus süüdlaseks naabri koer, kes käis vahetvahel tema korteris. Nahatest vastava allergeeniga kinnitas diagnoosi õigsust.

Maal on allergiarisk väiksem

Allergilisi haigusi, mida põhjustavad karvad ja kõõm, on maal tunduvalt vähem kui linnas. Tõenäoliselt varasest lapsepõlvest algav kontakt bioloogiliste allergeenidega – loomakarvade, linnusulgede, õietolmu jm sellisega – kohandab inimesi tasapisi nendega. Samuti on maal allergiat soodustavaid tegureid nagu heitgaase ja tööstustolmu tunduvalt vähem. Ka on allergiarisk väiksem, kui loomad viibivad enamiku aega õues, mitte toas.

Allergia püsib kahjuks aastaid. Näiteks diagnoositi ühel noormehel kassi- ja koerakarvadest põhjustatud kopsuastma. Kui loomad ruumidest kõrvaldati ja korter puhastati, haigus taandus. Hiljem töötas see mees välismaal, kus tal koerte ja kassidega kokkupuuteid ei olnud ning tundis end igati hästi. Kui ta Eestisse tagasi tuli, olid vanemad jälle kassi pidama hakanud ja paraku vallandusid ka noormehe astmahood nii nagu varemalt.

Allergiavaevustest vabanemiseks ongi ainus võimalus loomade lähedusest hoidumine või loomanahast valmistatud esemete kandmise lõpetamine. Elupaik, ertiti tekstiilid, tuleb hooliga puhastada ja tuulutada. Paraku leidub loomakarvu ja -kõõma korteris ka veel mitu nädalat pärast seda, kui looma enam korteris pole.

Seega allergikutele toalooma pidamine sobida ei pruugi ja looma võttes tuleks hoolikalt kaaluda ka allergiariski.

NAOMI LOOGNA

Kirevalt värvitud kangastes on rohkesti keemilisi värvaineid.

Riietuses võib peituda terviserisk

Mahetoidust räägitakse palju, kuid ka rõivaste puhul tuleks tervislikkust arvestada, sest ka kaas- aegsetes riietes võib peituda kahjulikke keemilisi aineid.

Mürgised ained satuvad rõivastesse mitmel viisil. Maad, kus kasvab puuvill, väetatakse ning kasutatakse toksilisi taimekaitsevahendeid. Samuti kasutatakse lammas- te ravimiseks ravimeid, ning villa ja puuvilla töötlemisel lisatakse neile mitmesuguseid tehisaineid. Samuti sisaldavad riidevärvid ning viimistlusmaterjalid aineid, mis võivad olla toksilised ja kahjustada tervist.

Rottidega tehtud katsetes on näiteks fenoole sisaldavad materjalid põhjustanud katsealustel arenguhäireid.

Sagedamini võib esineda allergiat (nahasügelust, allergilist nahapõletikku, ekseemi või allergilist nohu). Selle põhjustena tulevad arvesse tehiskiud, kangaste viimistlemise vahendid ja värvid. Ka villane riie ja lambanahad võivad olla allergeeniks. Kes aga on allergiline koerakarvadele, peaks kootud esemede soetades hoolega jälgima, ega lõnga hulgas pole koeravillast lõnga.

Ühel patsiendil tekitas tehiskiude sisaldav kleit sügeleva nahalööbe seal, kus puutus kehaga vahetult kokku: kaelal, rinnal ja käsivartel.

Karusnahale allergilisel inimesel võib krae kandmisest ilmnedu sügelus kaelapiirkonnas.

Värvide ja viimistlusmaterjalide allergia risk on kõige suurem nende kangaste puhul, mis eriti intensiivselt värvitud. Üldiselt on selliseid aineid rohkem pigem dekoratiiv- kui rõivakangastes. Kui kangad väga tugevalt värvi või tehisainete järele lõhnavad, viitab see nende rohkele kasutamisele.

Kui mõningaid kangaid ei ole lubatud pesta üle 60kraadises vees, on kindel, et need võivad sisaldada terviseriske põhjustavaid keemilisi aineid.

Kui pesupesemisel ei ole pesupulbriga kokku hoitud või loputus pole põhjalik, võivad rõivad pärast pesu sisaldada ka pesupulbri jääke, mis samuti pole kehale kuigi sõbralik.

Riiete keemilisel puhastamisel kasutatakse mitmeid orgaanilisi lahusteid – tetraklooretüleen, tolueni jm, mis võivad põhjustada tervisehäireid. Pärast keemilist puhastust tuleks riideid tingimata tuulutada vähemalt üks päev.

NAOMI LOOGNA